

DÂN SỐ- KẾ HOẠCH HOÁ GIA ĐÌNH CÁC DÂN TỘC Ở HOÀ BÌNH (*)

TRẦN MINH HẰNG

Công tác Dân số - Kế hoạch hoá gia đình (DS-KHHGD) là một bộ phận quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của nước ta. Trong nhiều thập kỷ qua, Việt Nam đã đạt được những kết quả khả quan trong công tác này.

Hoà Bình là một tỉnh miền núi đã thực hiện thành công nhiều chương trình DS-KHHGD. Ở đây, DS-KHHGD thực sự đã trở thành "một trong những nội dung quan trọng trong công việc chỉ đạo của các cấp, các ngành, đã trở thành công việc không còn xa lạ đối với nhân dân, kể cả nhân dân ở một số vùng sâu, vùng xa và đồng bào các dân tộc ít người". Được sự giúp đỡ của Ủy ban Quốc gia DS-KHHGD, sự nhất trí của Tỉnh uỷ, Ủy ban nhân dân tỉnh Hoà Bình, Viện Dân tộc học phối hợp với Ủy ban DS-KHHGD của tỉnh đã tiến hành đề tài nghiên cứu *Dân số- Kế hoạch hoá gia đình các dân tộc ở Hoà Bình*. Đề tài này được thực hiện tại một số làng, xã của các huyện: Đà Bắc, Tân Lạc, Mai Châu, Lương Sơn và Kim Bôi.

Những nội dung cơ bản của đề tài được xuất bản thành sách và cuốn sách này được chia làm 5 chương như sau:

Chương một: Điều kiện tự nhiên và kinh tế- xã hội.

Chương hai: Công tác Dân số- Kế hoạch hoá gia đình các dân tộc ở Hoà Bình.

Chương ba: Dân số và phân bố tộc người ở Hoà Bình.

Chương bốn: Kế hoạch hoá gia đình và các biện pháp tránh thai.

Chương năm: Tri thức địa phương tộc người về dân số và sức khoẻ cộng đồng.

Chương một của cuốn sách đề cập những nét khái quát về điều kiện tự nhiên và một số đặc điểm kinh tế - xã hội. Trong phần kinh tế - xã hội, các tác giả tập trung phân tích đặc điểm nguồn lao động, tình hình nông nghiệp, lâm nghiệp, công nghiệp và cơ sở hạ tầng, giáo dục. Đây là cơ sở cho các chương tiếp theo.

Trong Chương hai, các tác giả đã tổng kết những chủ trương của Tỉnh uỷ và Ủy ban Nhân dân tỉnh Hoà Bình về công tác DS-KHHGD ở Hoà Bình và đánh giá hiệu quả công tác thông tin, giáo dục, truyền thông.

Ở Chương ba, các tác giả đã đưa ra những số liệu thống kê về dân số ở những thời điểm khác nhau. Qua đó, ta thấy được bức tranh khái quát về quy mô, cơ cấu và động thái dân số ở Hoà Bình trong những thập kỷ gần đây. Cũng trong chương này, sự phân bố tộc người của 6 dân tộc cư trú chủ yếu ở Hoà Bình (Mường, Kinh, Thái, Tày, Dao, Hmông) được mô tả khá chi tiết.

Kế hoạch hoá gia đình và các biện pháp tránh thai là một trong những nội dung quan trọng của công tác dân số. Vì vậy, ở Chương bốn, các tác giả đã tập trung phân tích tình hình sử dụng các biện pháp tránh thai ở các dân tộc để từ đó đưa ra những nhận định có giá trị thực tiễn.

Trong dân gian có không ít những bài thuốc, vị thuốc cổ truyền dân tộc có tác dụng chăm sóc sức khoẻ sinh sản nhưng chưa được khai thác và phát huy, nay cần được tìm hiểu, kế thừa, thực nghiệm và ứng dụng để phục vụ công tác DS-KHHGD. Với những tư liệu khá phong

phú, tri thức địa phương về dân số và sức khoẻ cộng đồng được trình bày tỉ mỉ ở Chương năm.

Một trong những ưu điểm của cuốn sách là tư liệu dồi dào, nêu được bức tranh tương đối toàn diện về công tác DS-KHHGD các dân tộc ở Hoà Bình; qua đó, có những đóng góp về khoa học cũng như thực tiễn đối với lĩnh vực công tác này.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

(*) Khổng Diễn (Chủ biên). Nxb. Khoa học xã hội, H. 2001, 232 trang, khổ 13x19cm.

THÔNG BÁO VỀ CUỘC THI VẼ MẪU BÌA VÀ BIỂU TƯỢNG TẠP CHÍ DÂN TỘC HỌC

Tạp chí Dân tộc học là cơ quan thông tin, ngôn luận của ngành Dân tộc học Việt Nam, ra đời từ năm 1974 (tiền thân là tờ Thông báo Dân tộc học, được xuất bản trong các năm 1972 và 1973). Trải qua gần 30 năm hoạt động, Tạp chí đã đạt nhiều thành tựu và được bạn đọc chú ý cả nội dung lẫn hình thức.

Hiện nay, Tạp chí Dân tộc học đang nỗ lực phấn đấu để góp phần vào sự phát triển của ngành Dân tộc học Việt Nam trong bối cảnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Vì vậy, Tạp chí cần cải tiến hơn nữa về nội dung và hình thức. Vừa qua, Toà soạn Tạp chí đã quyết định trong thời gian tới, sẽ thay đổi mẫu bìa và biểu tượng của Tạp chí Dân tộc học. Để có mẫu bìa và biểu tượng xứng đáng, Tạp chí Dân tộc học sẽ tổ chức cuộc thi để tuyển chọn. Thời gian nhận bản vẽ dự thi là từ 1 - 5 đến 31 - 12 - 2002 (theo dấu của bưu điện, nếu người gửi ở xa). Toà soạn sẽ tổ chức tuyển chọn và công bố kết quả vào Quý I năm 2003. Tác phẩm được sử dụng sẽ được nhận giải thưởng trị giá 5 triệu đồng.

Vậy trân trọng kính báo để bạn đọc gần xa được biết và tham gia cuộc thi này. Bài dự thi xin gửi về địa chỉ của Toà soạn Tạp chí (ngoài phong bì ghi rõ: Dự thi vẽ mẫu bìa và biểu tượng Tạp chí Dân tộc học).

TẠP CHÍ DÂN TỘC HỌC